

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ČETRTE ODDELEK

ZADEVA PREBIL proti SLOVENIJI

(pritožba št. 29278/16)

SODBA

STRASBOURG

19. marec 2019

Ta sodba bo postala dokončna v okoliščinah, navedenih v drugem odstavku 44. člena konvencije. Mogoči so uredniški popravki.

V zadevi Prebil proti Sloveniji

Evropsko sodišče za človekove pravice (četrty oddelek) kot senat v sestavi:

Jon Fridrik Kjølbrot, predsednik,
Paulo Pinto de Albuquerque,
Egidijus Kūris,
Iulia Antoanella Motoc,
Georges Ravarani,
Marko Bošnjak,
Péter Paczolay, *sodniki*,

in Marialena Tsirli, *sodna tajnica oddelka*,

po razpravi, zaprti za javnost, ki je bila 26. februarja 2019,
izreka to sodbo, sprejeto navedenega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva se je začela s pritožbo (št. 29278/16) proti Republiki Sloveniji, ki jo je na podlagi 34. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljnjem besedilu: konvencija) pri Sodišču 10. maja 2016 vložil slovenski državljani Andrej Prebil (v nadaljnjem besedilu: pritožnik).

2. Pritožnika je zastopal M. Šušmelj, odvetnik iz Ljubljane. Slovensko vlado (v nadaljnjem besedilu: vlada) je zastopala V. Klemenc, državna odvetnica.

3. Pritožnik se je zlasti pritožil, da mu ni bila dana možnost udeležbe v postopku proti njemu, kar pomeni kršitev prvega odstavka 6. člena konvencije.

4. Dne 14. januarja 2018 je bila vlada obveščena o pritožbah v zvezi z nezmožnostjo pritožnika, da bi bil udeležen v postopku proti njemu, preostali del pritožbe pa je bil v skladu s tretjim odstavkom 54. člena Poslovnika Sodišča razglašen za nesprejemljivega.

DEJSTVA

I. OKOLIŠČINE ZADEVE

5. Pritožnik je bil rojen leta 1974 in živi v Ljubljani.

6. Pritožnik je bil od 11. novembra 2013 član nadzornega sveta družbe A. s štiriletnim mandatom.

7. Dne 12. marca 2014 je predsednik nadzornega sveta družbe A. odstopil: po tem je nadzorni svet imel le tri člane (od zakonsko predpisanih šestih članov).

8. Okrožno sodišče v Ljubljani je 20. marca 2014 sprejelo sklep o začetku "preventivnega prestrukturiranja" družbe A. (glej 24. odstavek).

9. Dne 13. maja 2014 je potekala seja nadzornega odbora družbe A. Eden od članov, članica T. H., je predlagala razširitev dnevnega reda s točko o razrešitvi predsednice uprave. Prišlo naj bi do fizičnega obračunavanja med člani nadzornega sveta, saj nekateri od njih enemu članu niso dovolili, da bi zapustil prostore, s čimer naj bi ohranili potrebno sklepčnost. Zdi se, da je bil sprejet sklep o razrešitvi predsednice uprave.

10. Dne 15. maja 2014 je bila pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani vložena tožba zaradi ugotovitve ničnosti sklepov nadzornega sveta z dne 13. maja 2014. Družba A. se je strinjala z zahtevo, zato je sodišče izdalo sodbo o razveljavitvi izpodbijanih sklepov.

11. Medtem je 29. maja 2014 družba P., ki je bila imetnik 91,42 % delnic družbe A., na sodišču vložila predlog za odpoklic pritožnika in še druge članice nadzornega sveta T. H. ter za imenovanje dveh novih začasnih članov. Vložen je bil predlog proti pritožniku in T. H., ki sta delovala kot nasprotna udeleženca. Podjetje P. se je med drugim sklicevalo na drugi odstavek 276. člena Zakona o gospodarskih družbah (glej 24. odstavek) in je utemeljilo predlog na domnevno nesprejemljivih osebnih karakteristikah pritožnika in T. H., pri čemer se je zlasti sklicevalo na incident, do katerega je prišlo med sejo nadzornega odbora dne 13. maja 2014 (glej 9. odstavek). Predlagatelj je sodišču predlagal, da o zadevi odloči nemudoma brez vročanja predloga nasprotnim udeležencem v postopku in brez obravnave. Podjetje P. je zlasti zatrjevalo, da je bilo ravnanje pritožnika in T. H. nesprejemljivo in da zato ne bi smela nadaljevati svojega štiriletnega mandata; da so obstajali utemeljeni razlogi za odpoklic njunega članstva; da je treba njuno članstvo takoj končati in ju nadomestiti z začasnima članoma, da se zagotovi zakonito delovanje nadzornega sveta in družbe A.; čeprav je imelo podjetje P. dovolj delnic, da bi od uprave zahtevalo sklic skupščine delničarjev, to ni bilo mogoče zaradi negotovosti o tem, kdo je predsednik družbe; družba A. je bila v postopku rekonstrukcije in v zvezi s tem je bilo treba izpolniti roke; sklic skupščine zato ne bi zagotovil dovolj hitrega odziva na razmere; zato je bilo potrebno posredovanje sodišča.

12. Dne 4. junija 2014 je Okrožno sodišče v Ljubljani ugodilo predlogu družbe P. Ob sklicevanju na trditve družbe P. in spis zadeve v postopku zaradi ugotovitve ničnosti sklepov z dne 13. maja 2014 (glej 10. odstavek) je sodišče ugotovilo, da en član nadzornega sveta ni bil prostovoljno navzoč na seji nadzornega sveta dne 13. maja 2014 (glej 9. odstavek) zaradi ravnanja preostalih dveh članov nadzornega sveta. Zlasti je ugotovilo, da je pritožnik očitno dovoljeval ravnanje T. H., da se je z njim strinjal in da je z njo v celoti sodeloval. Sodišče je pojasnilo, da morajo v skladu z zakonom

člani nadzornega sveta delovati vestno in odgovorno, in da je to še posebej pomembno v obravnavani zadevi, kjer je bila družba A. v postopku "preventivnega prestrukturiranja". Ugotovilo je, da je bilo ravnanje dveh članov nadzornega odbora škodljivo za delovanje družbe A. in da zato ne bi smela nadaljevati s svojo funkcijo do konca štiriletnega mandata. Po mnenju sodišča je šlo v obravnavani zadevi za nujen primer, saj je družbi A. grozila nevarnost oz. škoda, prav tako pa nadzorni svet s pritožnikom in T. H. kot članoma ne bi mogel opravljati svoje funkcije do prve redne skupščine družbe A. Sklep je vseboval tudi obvestilo, da je proti njemu dovoljena pritožba v osmih dneh od obvestila o sklepu. Sodišče je navedlo, da je sklep veljaven takoj in da pritožba ne zadrži njegove izvršitve.

13. Dne 5. junija 2014 je novinar prosil pritožnika za pripombe o prej navedenem sklepu. Po pritožnikovih besedah je pritožnik samo nekaj dni kasneje prejel izvod sklepa.

14. Dne 24. 6. 2014 je pritožnik vložil pritožbo, kjer se je med drugim pritožil, da mu nezakonito ni bila dana možnost udeležbe v postopku. Med drugim se je skliceval na 4. člen Zakona o nepravdnem postopku (glej 25. odstavek). Prav tako je oporekal trditvam družbe P. v zvezi s svojim ravnanjem v času incidenta dne 13. maja 2014 (glej 9. odstavek) in je podal svojo različico dogodkov. Trdil je, da posredovanje sodišča ni bilo potrebno in da ni bilo razlogov za njegov odpoklic. Poudaril je tudi, da je za varstvo njegovega ugleda potrebno, da je vključen v postopek in da lahko predloži dokaze.

15. Dne 3. julija 2014 je družba P. vložila odgovor na pritožbo, v katerem je trdila, da je šlo za nujno zadevo, saj bi lahko prišlo do škode, če bi družba A. šla v stečaj. Po mnenju predlagatelja je bil izpodbijani sklep sodišča po svoji vsebini neke vrste začasna odredba, načelo kontradiktornosti pa se lahko zagotovi z možnostjo vložitve pritožbe.

16. Dne 5. avgusta 2014 je družba P. obvestila sodišče, da je družba A. 4. avgusta 2014 sklicala skupščino in imenovala dva nova člana nadzornega sveta, ki sta nadomestila pritožnika in T. H. Pozvala je sodišče, naj zavrne pritožbo, ker pritožnik za izid pritožbe nima več pravnega interesa.

17. Dne 25. avgusta 2014 je pritožnik vložil odgovor na zgoraj navedeno vlogo. Trdil je, da odpoklica člana nadzornega sveta na skupščini delničarjev ni mogoče enačiti s sodnim prenehanjem njegovega mandata, ker bi za to morali obstajati utemeljeni razlogi, ki pa v njegovem primeru niso bili ugotovljeni.

18. Dne 3. novembra 2014 je pritožnik predložil primere domače sodne prakse z namenom dokazati, da domača zakonodaja zahteva, da mora imeti možnost udeležbe v postopku.

19. Dne 21. januarja 2015 je Višje sodišče v Ljubljani zavrnilo pritožnikovo pritožbo, pri čemer je ugotovilo, da ni mogel imeti pravnega interesa za izid postopka, ker je medtem družba A. na svoji skupščini imenovala nove člane, ki so nadomestili njega in T. H. Ugotovilo je, da

imenovanje in odpoklic članov nadzornega sveta, katerih naloga je zastopanje interesov delničarjev, sodi v diskrecijsko pravico skupščine. Skupščina lahko odpokliče člane nadzornega sveta kadarkoli v času njihovega mandata, ne da bi morala za to podati kakršen koli razlog. Zato po mnenju sodišča pritožnik tudi v primeru, če bi uspel v pritožbenem postopku, ne bi mogel doseči vzpostavitve svojega prejšnjega položaja.

20. Pritožnik je vložil ustavno pritožbo. Ob sklicevanju (med drugim) na 6. in 13. člen konvencije se je pritožil, da mu ni bila dana možnost udeležbe v postopku. Trdil je, da bi sodišče, če bi imel možnost, da odgovori na trditve družbe P., prišlo do drugačnega zaključka.

21. Dne 10. novembra 2015 je ustavno sodišče odločilo, da pritožnikove ustavne pritožbe ne sprejme v obravnavo na podlagi drugega odstavka 55. b člena Zakona o ustavnem sodišču (glej 27. odstavek). Sklep je bil pritožniku vročen 13. novembra 2015.

22. Eden od večjih slovenskih finančnih časopisov, *Finance*, je poročal o odpoklicu pritožnika kot člana v nadzornem svetu družbe A. in o problemih, na katerih je odpoklic temeljil.

II. UPOŠTEVANA DOMAČA ZAKONODAJA

23. 21. člen slovenske ustave (Uradni list št. 33/91) določa:

(varstvo človekove osebnosti in dostojanstva)

"Zagotovljeno je spoštovanje človekove osebnosti in njegovega dostojanstva v kazenskem in v vseh drugih pravnih postopkih, in prav tako med odvzemom prostosti in izvrševanjem kazni.

Prepovedano je vsakršno nasilje nad osebami, ki jim je prostost kakorkoli omejena, ter vsakršno izsiljevanje priznanj in izjav."

24. Ustrezne določbe Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 42/2006) se glasijo:

50. člen

(zadeve, o katerih sodišče odloča v nepravdnem postopku)

"Sodišče v nepravdnem postopku odloča o:

...

– imenovanju ali odpoklicu članov organov vodenja ali nadzora (256. člen in drugi odstavki 276. člena) ..."

256. člen

(imenovanje prek sodišča)

"Če iz kateregakoli razloga en ali več članov organov vodenja ali nadzora manjka, ga v nujnih primerih na predlog zainteresiranih oseb imenuje sodišče. Funkcija sodno imenovanega člana organa vodenja ali nadzora preneha, ko je namesto njega

imenovan nov član v skladu s statutom. Sodno imenovani član organa vodenja ali nadzora ima pravico do plačila za delo in poravnave stroškov ..."

262. člen
(pogodba s članom)

"(1) Pravice in obveznosti člana vodenja ali nadzora, ki niso določene s tem zakonom, se določijo v pogodbi, ki jo sklene z družbo.

(2) Pogodbo mora odobriti nadzorni svet ali upravni odbor, sicer mora član organa vodenja ali nadzora vrniti koristi iz pogodbe."

263. člen
(skrbnost in odgovornost)

"(1) Član organa vodenja ali nadzora mora pri opravljanju svojih nalog ravnati v dobro družbe s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika in varovati poslovno skrivnost družbe ..."

274. člen
(volitve članov nadzornega sveta)

"(1) Člane nadzornega sveta, ki zastopajo interese delničarjev, voli skupščina ..."

275. člen
(odpoklic članov nadzornega sveta)

"(1) Skupščina lahko odpokliče člane nadzornega sveta, ..., pred potekom mandatne dobe. Za sklep o odpoklicu je potrebna najmanj tričetrtinska večina oddanih glasov. Statut lahko določi višjo večino in druge zahteve ..."

276. člen
(imenovanje in odpoklic člana prek sodišča)

"(1) Uprava mora dati sodišču predlog za imenovanje člana nadzornega sveta takoj, ko ugotovi, da število članov ni zadostno za sklepčnost nadzornega sveta.

(2) Sodišče odpokliče člana nadzornega sveta na predlog nadzornega sveta ali delničarjev, katerih delnice predstavljajo najmanj 10% osnovnega kapitala, če gre za utemeljene razloge."

25. 4. člen Zakona o nepravdnem postopku (Uradni list SRS, št. 30/86 z ustreznimi spremembami) določa, da morajo sodišča, če ni drugače določeno z zakonom, udeležencem dati možnost, da se izjavijo o navedbah drugih udeležencev in da sodelujejo pri izvajanju dokazov.

26. Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 13/14 – uradno prečiščeno besedilo in nadaljnje spremembe, v nadaljevanju: Zakon o finančnem poslovanju), med drugim ureja tudi postopek "preventivnega prestrukturiranja", katerega cilj je omogočiti družbi, ki ji grozi stečaj, da sprejme ukrepe, ki so namenjeni temu, da se družba izogne stečajnemu postopku. Zakon določa tudi načelo hitrosti postopka, ki sodišča zavezuje k prednostni obravnavi zadev, v katerih je kot stranka postopka udeležen stečajni dolžnik ali katerih izid vpliva na potek stečajnega postopka.

27. Drugi odstavek 55.b člena Zakona o ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94 s spremembami) določa:

"(2) Ustavna pritožba se sprejme v obravnavo: če gre za kršitev človekovih pravic ali temeljnih svoboščin, ki je imela hujše posledice za pritožnika, ali če gre za kršitev človekovih pravic ali temeljnih svoboščin, ki je imela hujše posledice za pritožnika, ali če gre za pomembno ustavnopravno vprašanje, ki presega pomen konkretne zadeve."

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV PRVEGA ODSTAVKA 6. ČLENA KONVENCIJE

28. Pritožnik se je pritožil po 6. členu konvencije, da mu ni bila dana možnost udeležbe v postopku, v katerem je bil odpoklican kot član nadzornega odbora družbe A. Pritožnik se je pritožil tudi po 13. členu konvencije, da Višje sodišče v Ljubljani ni vsebinsko obravnavalo njegove pritožbe. Ob upoštevanju, da je vloga 6. člena v odnosu do 13. člena vloga *lex specialis*, pri čemer so zahteve 13. člena povzete v strožjih zahtevah 6. člena (glej *Baka proti Madžarski* [VS], št. pritožbe 20261/12, 181. odstavek, ESČP 2016), bo Sodišče preučilo pritožnikove pritožbe samo na podlagi prvega odstavka 6. člena konvencije (glej sodbo *Grško-katoliška župnija Lupeni in drugi proti Romuniji* [VS], št. pritožbe 76943/11, 65. odstavek, 29. november 2016), katerega ustrezni deli se glasijo:

"Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih ... pravično ... odloča ... sodišče ..."

A. Sprejemljivost

1. Trditve strank

29. Vlada je trdila, da 6. člen ni relevanten za obravnavano zadevo. Poudarila je, da se obravnavana zadeva nanaša na nepravdni postopek. Vlada je ob sklicevanju na zadevo *Ferrazzini proti Italiji* ([VS], št. pritožbe 44759/98, 25. odstavek, 12. julij 2001) trdila, da dejstvo, da so člani nadzornega sveta opravljali svojo funkcijo za plačilo, ne bi smelo zadostovati za uporabo 6. člena. Vlada je tudi trdila, da članstvo v nadzornem svetu ni "poklic".

30. Pritožnik je ob sklicevanju na zadevo *Regner proti Češki republiki* ([VS], št. pritožbe 35289/11, 19. september 2017) trdil, da je 6. člen relevanten za sporni postopek, ker domače pravo priznava njegovo civilno pravico in zagotavlja njeno varstvo v sodnem postopku. Predvsem pa odpoklic člana nadzornega sveta s strani sodišča ni bila diskrecijska pravica

sodišča. Takšen odpoklic je zahteval predhodno ugotovitev, da za to obstajajo utemeljeni razlogi (to pa so razlogi, ki se nanašajo na osebnost posameznika, zlasti kadar član nadzornega sveta ne ravna v skladu z načeli skrbnosti, vestnosti in poštenja, strokovnosti, neodvisnosti in enakega obravnavanja delničarjev). Tako mora sodišče v takih postopkih ugotoviti, da obstajajo utemeljeni razlogi in utemeljiti svojo ugotovitev.

31. Pritožnik je tudi trdil, da je svojo funkcijo člana nadzornega sveta opravljal strokovno in v zameno za plačilo. Pričakoval je, da bo to funkcijo opravljal do konca svojega mandata in zato ni iskal druge zaposlitve. Ob sklicevanju na zadevo *Ternovskis proti Latviji* (št. pritožbe 33637/02, 44. odstavek, 29. april 2014) je pritožnik trdil, da so bile pravice in obveznosti, ki jih je imel v tej vlogi, čeprav je bil imenovan in ne zaposlen, podobne tistim v delovnem razmerju: tako je predvsem imel pravico do plačila za svoje delo. Poleg tega je pritožnik trdil, da je imel pomembne vloge v velikih podjetjih v turistični panogi v Sloveniji in da je njegov odpoklic, o katerem so poročali mediji, resno prizadel njegov ugled.

2. Presoja Sodišča

32. Sodišče se sklicuje na načela, opredeljena v zadevi *Regner* (navedeno zgoraj, 99.–112. odstavek). Vendar pa Sodišče ponavlja, da ni dvoma o dejstvu, da obstaja pravica v smislu prvega odstavka 6. člena, kadar materialno pravico, priznano v domačem pravu, spremlja postopkovna pravica do uveljavitve te pravice preko sodišča (prav tam, 102. odstavek). Poleg tega v nekaterih primerih domače pravo, ne da bi nujno priznavalo subjektivno pravico posameznika, podeljuje pravico do zakonitega postopka za preučitev njegovega zahtevka, ki vključuje zadeve kot je odločanje o tem, ali je bila odločitev arbitrarna ali *ultra vires*, oz. o tem, ali so obstajale postopkovne nepravilnosti. To velja za nekatere odločitve, glede katerih imajo nacionalni organi izključno diskrecijsko pravico podeljevanja ali zavrnitve ugodnosti ali privilegija, pri čemer zakon zagotavlja zadevni osebi pravico, da se pritoži na sodišča, ki lahko odločitev razveljavijo, če ugotovijo, da je bila nezakonita. V takem primeru se uporablja prvi odstavek 6. člena konvencije, pod pogojem, da ugodnost ali privilegij po svoji podelitvi ustvari civilno pravico (prav tam, 105. odstavek, in tam navedena sodna praksa).

33. Sodišče tudi ugotavlja, da v zadevi *Mirovni Inštitut proti Sloveniji* (št. pritožbe 32303/13, 28.–30. odstavek, 13. marec 2018), ki se je nanašala na javni razpis za dodelitev raziskovalne podpore, inštitut pritožnik ni imel pravice do dodelitve sredstev. Vendar je Sodišče ugotovilo, da je bil 6. člen v tej zadevi relevanten, ker je inštitut pritožnik vsekakor imel postopkovno pravico do zakonite in pravilne obravnave ponudb, in če bi bila njegova ponudba sprejeta, bi s tem pridobil civilno pravico.

34. V zvezi z obravnavano zadevo Sodišče ugotavlja, da je bil odpoklic pritožnika, čeprav je imenovanje pritožnika na položaj člana nadzornega

sveta sodilo med diskrecijske pravice delničarjev družbe v tistem času (glej 24. odstavek), predmet sodnega sklepa. Sodišče je seznanjeno s sklicevanjem vlade na zadevo *Ferrazzini* (navedeno v 29. odstavku), vendar meni, da med to zadevo, ki se nanaša na relevantnost 6. člena pri davčnih sporih, in obravnavano zadevo ni mogoče potegniti nobene pomembne vzporednice. Ker vlada ni podala nobene druge pomembne trditve, Sodišče ne more upoštevati, da naj bi zgolj domača pravna kvalifikacija izpodbijanega postopka kot nepravdnega postopka (glej 24. in 29. odstavek) pomenila, da ne vključuje odločitve o pritožnikovi civilni pravici v smislu 6. člena (glej zgoraj navedeno zadevo *Ferrazzini*, 24. odstavek; glej tudi *Šakanovič proti Sloveniji*, št. pritožbe 32989/02, 14. in 26. odstavek, 13. december 2007, in *Šorgić proti Srbiji*, št. pritožbe 34973/06, 48. in 74. odstavek, 3. november 2011, v katerih je Sodišče ugotovilo, da je 6. člen relevanten za nepravdne postopke, in sicer za dedni postopek). Sodišče ugotavlja, da je bil pritožnik odpoklican, ker je Okrožno sodišče v Ljubljani na predlog glavnega delničarja odločilo, da obstajajo dobri razlogi za takšno ravnanje, pri čemer je med drugim ugotovilo, da je bilo njegovo ravnanje škodljivo za delovanje družbe A. (glej 12. odstavek). V skladu z domačo zakonodajo (glej 24. in 25. odstavek) bi moral pritožnik, ki je bil nasprotni udeleženec v postopku, načeloma imeti možnost udeležbe v postopku, vključno s tem, da se lahko izjavi o navedbah, podanih proti njemu, in tudi vloži pritožbo, o kateri odloči drugostopenjsko sodišče (glej 12. odstavek). To po mnenju Sodišča zadostuje za zaključek, da se obravnavana zadeva nanaša na odločitev o pritožnikovi "pravici" za namene 6. člena (glej zgoraj navedeno zadevo *Regner*, 105. odstavek).

35. V zvezi s "civilno" naravo pravice Sodišče ugotavlja, da je imel pritožnik, potem ko je bil imenovan za člana nadzornega sveta za mandatno dobo štirih let, odgovornosti in pravice, vključno s pravico do plačila za svoje delo, na podlagi pogodbe, ki je videti civilnopravne narave (glej 24. odstavek). Poleg tega Sodišče ugotavlja, da bi lahko ugotovitve Okrožnega sodišča v Ljubljani (glej 12. odstavek) nedvomno imele neugodne posledice za ugled pritožnika, zlasti v njegovem poklicnem življenju (glej *mutatis mutandis*, *Pocius proti Litvi*, št. pritožbe 35601/04, 41. in 43. odstavek, 6. julij 2010, in *Helmers proti Švedski*, 29. oktober 1991, 27. in 29. odstavek, Serija A št. 212-A).

36. Ob upoštevanju navedenih ugotovitev Sodišče ugotavlja, da je 6. člen relevanten za obravnavano zadevo v svojem civilnopravnem delu. Ta ugovor vlade je torej treba zavrniti.

37. Sodišče nadalje ugotavlja, da ta pritožba ni očitno neutemeljena v smislu točke a) tretjega odstavka 35. člena konvencije. Prav tako ugotavlja, da ni nesprejemljiva niti iz katerih koli drugih razlogov. Torej jo je treba razglasiti za sprejemljivo.

B. Utemeljenost

1. Navedbe strank

38. Pritožnik je trdil, da dejstvo, da je bilo podjetje A. v postopku prestrukturiranja, ni pomembno za njegovo pritožbo (glej 41. odstavek). Načelo ažurnosti je treba uporabiti v primerih, kjer je stranka v insolvenčnem postopku, kar pa v tem primeru ni bilo tako. V nobenem primeru pa načelo ažurnosti nacionalnega sodišča ni odvezalo odgovornosti, da spoštuje načelo kontradiktornosti postopka.

39. Pritožnik je tudi izpodbijal dejstva, ki jih je ugotovilo Okrožno sodišče v Ljubljani, in trdil, da nikoli ni imel priložnosti, da bi povedal svojo stran zgodbe, kaj šele, da bi bil zaslišan na javni obravnavi. Trdil je, da bi moral imeti v skladu z domačim pravom možnost, da je udeležen v postopku. Navedel je, da je Zakon o gospodarskih družbah zahteval, da se v postopku v obravnavani zadevi uporabljajo splošne določbe Zakona o nepravdnem postopku (glej 24. in 25. odstavek). Po njegovem mnenju je sodnik, ki je odločal o zadevi, zavestno ravnal v nasprotju z zakonom, pri čemer je pričakoval, da njegova odločitev ne bo predmet nadaljnjega preverjanja.

40. Po mnenju pritožnika omejitev njegove pravice do kontradiktornega postopka ni bila niti začasna (glej 41. odstavek) niti sorazmerna. Njegova pravica do pritožbe je bila navidezna. Nobeno od sodišč, ki so sodelovala v postopku, ni nikoli obravnavalo njegovih vsebinskih trditev.

41. Vlada je trdila, da pravica dostopa do sodišča in kontradiktornega postopka ni absolutna. Poudarila je, da je bilo podjetje A. izpostavljeno tveganju plačilne nesposobnosti in da je bilo zato pomembno, da se vprašanje glede njegovega upravljanja in nadzora čim prej reši. Trdila je tudi, da je Okrožno sodišče v Ljubljani štelo, da zadostuje uporaba načela kontradiktornosti s pritožbo. Menila je, da bi se zadevni postopek lahko primerjal s postopki v zvezi z začasnimi ukrepi. Omejitev pravice dostopa do sodišča je bila le začasne narave.

2. Presoja Sodišča

42. Sodišče znova poudarja, da sta načelo kontradiktornosti in načelo enakopravnosti strank v postopku, ki sta tesno povezana, temeljni sestavini pojma "poštenega sojenja" v smislu prvega odstavka 6. člena konvencije. Zahtevata "pravično ravnotežje" med udeleženci: vsakemu udeležencu je treba dati razumno možnost, da predstavi svojo zadevo pod pogoji, ki ga ne postavljajo v bistveno slabši položaj v primerjavi z njegovim nasprotnikom ali nasprotniki (glej zgoraj navedeno zadevo *Regner*, 146. odstavek).

43. V obravnavani zadevi je Okrožno sodišče v Ljubljani ugodilo predlogu družbe P., ki je vključeval dejanske navedbe o vedenju pritožnika, in je pritožnika odpoklicalo s položaja člana nadzornega sveta (glej 11.

odstavku). To je storilo, ne da bi pritožniku dalo možnost, da se izjavi o navedbah družbe P. (glej *mutatis mutandis*, *APEH Üldözötteinek Szövetsége in drugi proti Madžarski*, št. pritožbe 32367/96, 42. odstavek, ESČP 2000-X). Ob upoštevanju predloženega domačega prava (glej 24. do 26. odstavek) Sodišče ne more razložiti nobene ustrezne pravne podlage, na kateri se je nacionalno sodišče odločilo, da v obravnavani zadevi opusti načelo kontradiktornosti. Sodišče sklepa, da je bil morda vzrok odločitve, da se pritožnika ne obvesti in da se mu ne da možnosti udeležbe v postopku, prihraniti čas in pospešiti postopek. Kot dokazuje sodna praksa, Sodišče temu cilju pripisuje velik pomen, ki pa kljub temu ne upravičuje neupoštevanja tako temeljnega načela kot je pravica do kontradiktornosti in načelo enakopravnosti strank v postopku. V bistvu je prvi odstavek 6. člena namenjen predvsem varovanju interesov udeležencev v postopku in interesov pravičnega sojenja (glej zadevo *Nideröst-Huber proti Švici*, 18. februar 1997, 30. odstavek, *Poročila o sodbah in sklepih* 1997-I).

44. Sodišče nadalje ugotavlja, da je pritožnik načeloma imel pravico do pritožbe zoper sklep Okrožnega sodišča v Ljubljani in da se je dejansko pritožil (glej 11. in 14. odstavek). Vendar pa Višje sodišče v Ljubljani ni vsebinsko presojalo pritožnikove pritožbe, saj je ugotovilo, da ni več imel pravnega interesa za izid postopka, ker je družba A. v tem času na svoji skupščini imenovala nova člana, da ga nadomestita (glej 19. odstavek). Tudi ustavno sodišče je zavrnilo njegovo ustavno pritožbo, ne da bi vsebinsko obravnavalo njegovo ustavno pritožbo (glej 20. in 21. odstavek). V skladu s tem pomanjkljivosti, ugotovljene v zvezi s postopkom pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani, pozneje ni bilo več mogoče odpraviti (glej *mutatis mutandis*, *Feldbrugge proti Nizozemski*, 29. maj 1986, 46. odstavek, Serija A št. 99, in primerjaj s *Schuler-Zraggen proti Švici*, 24. junij 1993, 52. odstavek, Serija A št. 263).

45. Glede na zgoraj navedeno Sodišče ugotavlja, da načelo kontradiktornosti in načelo enakopravnosti strank v postopku v obravnavani zadevi ni bilo spoštovano. Ob upoštevanju dejstva, da pritožnik ni imel nobene možnosti, da bi bil na kakršen koli pomemben način udeležen v postopku zoper njega, Sodišče ugotavlja, da je bilo pravično ravnotežje med strankama prizadeto v takem obsegu, da je bilo oslABLJENO bistvo pritožnikove pravice do pravičnega sojenja.

46. Torej je bil kršen prvi odstavek 6. člena konvencije. Glede na ta zaključek Sodišče meni, da obravnavane zadeve ni treba preučiti tudi z vidika pravice do javne obravnave, ki jo navaja pritožnik (glej 39. odstavek zgoraj).

II. UPORABA 41. ČLENA KONVENCIJE

47. 41. člen konvencije določa:

"Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve Konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje."

A. Škoda

48. Pritožnik je zahteval 15.000 evrov (EUR) za nepremoženjsko škodo. Trdil je, da je njegov ugled podjetnika, ki je imel vodstvene položaje v nekaterih največjih turističnih podjetjih v Sloveniji in je prejel nagrade za uspešno delo v turistični panogi, resno spodkopal izpodbijani sklep Okrožnega sodišča v Ljubljani.

49. Vlada je oporekala zahtevku in Sodišče pozvala, naj razsodi, da ugotovitev kršitve predstavlja zadostno pravično zadoščenje.

50. Po načelu pravičnosti Sodišče pritožniku prisoja 8.000 evrov (EUR) za nepremoženjsko škodo.

B. Stroški in izdatki

51. Pritožnik je zahteval tudi 954 EUR za stroške in izdatke, ki so nastali pred nacionalnimi sodišči, in 1.606 EUR za stroške in izdatke, ki so nastali pred Sodiščem. V zvezi s tem je pritožnik predložil sporazum o odvetniškem honorarju, ki ga je podpisal s svojim zastopnikom, in obvestil Sodišče, da bodo zneski zapadli v plačilo šele po koncu postopka pred Sodiščem.

52. Vlada je trdila, da ni bilo predloženo nobeno potrdilo o plačilu in je prepustila Sodišču, da odloči o zadevi v skladu s svojo sodno prakso.

53. V skladu s sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov in izdatkov samo, če dokaže, da so ti dejansko nastali in bili neizogibni ter da je njihov znesek razumen. Sodišče v tej zadevi ob upoštevanju razpoložljivih dokumentov in zgoraj navedenih meril meni, da je upravičeno prisoditi celo zahtevano vsoto, tj. 2.560 EUR, za kritje stroškov iz vseh naslovov.

C. Zamudne obresti

54. Po mnenju Sodišča je primerno, da zamudne obresti temeljijo na mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, ki se ji dodajo tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO

1. *razglaša*, da je pritožba sprejemljiva;

2. *razsoja*, da je bil kršen prvi odstavek 6. člena konvencije;
3. *razsoja*,
 - a) da mora tožena država pritožniku v treh mesecih od dne, ko sodba postane dokončna v skladu z drugim odstavkom 44. člena konvencije, plačati te zneske:
 - i) 8.000 EUR (osem tisoč evrov), in morebitni davek, za nepremoženjsko škodo;
 - ii) 2.560 EUR (dva tisoč petsto šestdeset evrov) za stroške in izdatke ter morebitni davek, obračunan pritožniku;
 - b) da se za navedena zneska od dneva poteka treh mesecev do plačila obračunajo linearne obresti po stopnji, ki je enaka stopnji mejne posojilne obrestne mere Evropske centralne banke, za vse zamujeno obdobje z dodanimi tremi odstotnimi točkami;
4. *zavrača* preostali del zahtevka pritožnika za pravično zadoščenje.

Sestavljeno v angleškem jeziku in 19. marca 2019 poslano v skladu z drugim in tretjim odstavkom 77. člena Poslovnika Sodišča.

Marialena Tsirli
sodna tajnica

Jon Fridrik Kjølbro
predsednik